

Kollaboratív technikákra épülő IKT-alapú földrajzóra terve

Demográfiai problémák a világban

Készítette: Gerák Éva IV. éves földrajztanár szakos hallgató

Iskola, osztály: 10. osztály

Témakör megnevezése: Napjaink globális problémái

Az óra (jellemző) típusa: új ismeretet átadó órátípus

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

A népességszám térbeli és időbeli változásai, a népesség összetétele, fiatal és öregedő társadalmak, keresők, eltartottak, migrációs folyamatok megismerése. Népesség összetétele és térbeli elhelyezése, urbanizációs folyamatok

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

Folyamatok okainak feltárása, tendenciák érzékelése, matematikai képességek fejlesztése egyszerű számítások által, diagrammok és korfák értelmezés, nyelvi és etnikai sokszínűség ismerete és tisztelete, digitális információforrások használata.

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

Az idegen nyelvek ismeretének fontosságának hangsúlyozása, érdeklődés és nyitottság felkeltése más kultúrák és vallások iránt, tolerancia fejlesztése, kritikus médiafogyasztás fejlesztése.

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új fogalmak: túlnépesedés, nagyrossz, természetes szaporodás és fogyás, a népesedési folyamat szakaszai, népességrobbanás, korfa, fiatalodó társadalom, öregedő társadalom, születéskor várható élettartam, népsűrűség, világnyelv, világvallás, aktív és inaktív népesség
- megerősítendő fogalmak: topográfiai ismeretek, globális problémák, városiasodás

b. Folyamatok:

- új folyamatok: túlnépesedés, elnéptelenedés, előregedés, fiatalodó társadalmak
- megerősítendő folyamatok: urbanizáció

c. Összefüggések:

- új összefüggések: migráció, nyomornegyedek létrejötte, népességszabályozás, megavárosok jellemző elhelyezkedései
- megerősítendő összefüggések: a Föld eltartóképessége, véges erőforrások, környezetszennyezés, fajok kipusztulása

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:

Az internet segítségével és a kiosztott feladatlapok irányításával a diákok vizsgálatokat végeznek, adatokat gyűjtenek és ezek alapján következtetéseket vonnak le.

2. Szemléltető és munkaeszközök

Okostelefon a diákoknál, ha megoldható akkor számítógép teremben

3. Felhasznált irodalom

Földrajz kerettanterv 9-10 osztály, gimnázium:

Probáld Ferenc, Ütőné Visi Judit: Földrajz 10. Regionális földrajz, OFI tankönyv, 224-228. oldal

4. csoport feladatainak ötlete: <https://worldpopulationhistory.org/wp-content/uploads/06-Student-Assignment.pdf>

4. Mellékletek jegyzéke

1. csapat feladatai
 2. csapat feladatai
 3. csapat feladatai
 4. csapat feladatai
- Értékelőlap

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
0-5 perc	A diákok előzetesen kitöltnek egy rövid kérdőívet, melyben a témával kapcsolatos előzetes ismereteiket mérhetik fel.	önreflexió fejlesztése	kérdőív kitöltés	egyéni munka	kiosztott értékelőlapok
5-10 perc	A tanulók érdeklődésének felkeltése a world population clock bemutatásával: Az óra menetének ismertetése, csoportok kialakítása	érdeklődés felkeltése	internetes információ-szerzés	frontális osztálymunka	laptop, projektor
10-30 perc	A csapatok megkapják a feladataikat, amit közösen elkezdnek kidolgozni. A feladatra szánt idő végére minden csapattagnak képesnek kell lennie arra, hogy a csapat munkájának eredményét bemutassa másoknak.	térkép és adatsor elemzés/ szöveg feldolgozás/ csoportos kutatómunka (a csoport feladatától függően más)	internetes információ-szerzés	csoportmunka	okostelefon vagy számítógép internet-kapcsolattal
30-40 perc	A szakértői mozaik módszert alkalmazva a csapatokat átrendezzük úgy, hogy minden új csapat pontosan egy főt tartalmazzon az előző csapatból. Az új csapatokban a diákok egymásnak tanítják meg azt az anyagrészt, amit előzőleg feldolgoztak.	szóbeli magyarázat	szakértői mozaik módszer	csoportmunka	-
40-45 perc	A tanulók újra kitöltik az óra eleji kérdőívet, amit az előzővel összevetve nyomon tudják követni a saját fejlődésüket.	önreflexió fejlesztése	kérdőív kitöltés	egyéni munka	kiosztott értékelőlapok (ugyanaz mint az óra elején)

1. csoport feladatai

Melyek a Föld legnépesebb országai?

<http://metrocosm.com/how-we-share-the-world/>

Tanulmányozzátok az alábbi interaktív térképet! Milyen összefüggést vesztek észre a népességszám és a GDP érték között? Mi lehet ennek az oka?

2. csoport feladatai

Mely országokban csökken a népesség? Hogyan változik a népesség hazánkban? Keressétek meg hazánk interaktív korfáját a KSH honlapján! Milyen kiugrásokat vesztek észre? Ki volt Ratkó Anna és hogyan kapcsolódik a neve a születésszámokhoz?

3. csoport feladatai

Foglaltok össze egy-két mondatban a Kínai egy gyermekes modell lényegét! Miért volt szükség az intézkedésre?

Gyűjtsetek korfákat Kínából 1970-től napjainkig! Legalább hatot gyűjtsetek össze! Figyeljétek meg a tendenciákat a korfákban! (fiatal népesség aránya, fiú-lány arány stb) Vonjatok le következtetéseket a megfigyelésekből.

4. csoport feladatai

Válasszatok ki egy tetszőleges szervezetet, ami azzal foglalkozik, hogy a kevésbé fejlett országok problémáin segítsen, ami által a gyors népességnövekedés szabályozható lehetne.

Írjatok egy 3-5 bekezdésnyi összefoglalót a szervezet munkájáról. Írásotokban az alábbi kérdéseket vegyétek figyelembe:

Mely országokban tevékenykedik ez a szervezet?

Milyen termékenységi ráta jellemzi ezeket az országokat?

Mikor és hogyan alapítottátok a szervezetet?

Miben mérhető az szervezet eredményessége?

Írjatok le néhány példát a szervezet munkásságából!

Szerintetek hatékony a szervezet munkája a termékenységi ráta csökkentésének szempontjából?

Miért/miért nem?